

ਸੇਠ ਮਹਾਦੇਵ ਪਰਸ਼ਾਦ ਜੈਪੁਰੀਆ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੁੰਗੀ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ.ਚੋਪੜਾ, ਜੇ

ਉਸ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰੋ। ਡਿਕਰੀ-ਹੋਲਡਰ ਇੱਥੇ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਲਾਗਤਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਚੋਪੜਾ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਮਿਸ

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਡੀ.ਕੇ. ਮਹਾਜਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.

ਮਨਸ਼ਾ ਰਾਮ, ਉਰਫ ਮਨਸੂ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਮਿਲਖੀ ਰਾਮ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1955 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 14.

ਕੇਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (V ਦਾ 1908)—ਸੈਕਸ਼ਨ 11— 1959 ਸਹਿਮਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ—ਕੀ ਅਤੇ ਕਦੋਂ ਨਿਆਂਇਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ—ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ—ਗੋਦ ਲੈਣਾ—ਪਿਤਾ ਦੀ ਬਜਾਏ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਦੇਣਾ—ਕੀ ਗੋਦ ਲੈਣ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਹਿਮਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੇਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਇੱਕ ਸਹਿਮਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਕੇਵਲ ਨਿਆਂਇਕਤਾ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸਵਾਲ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵ, ਜਦੋਂ ਸਹਿਮਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਗੋਦ ਲੈਣ ਲਈ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਲੈਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਦੀ ਬਜਾਏ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਮਾਂ ਦੀ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਗੋਦ ਲੈਣਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਅਵੈਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਵਧੀਕ ਅਪੀਲੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਮਿਤੀ 13 ਅਕਤੂਬਰ, 1954, ਸ਼੍ਰੀ ਓ.ਪੀ. ਗਰਗ, ਉਪ-ਜੱਜ, ਤੀਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ,

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਮਿਤੀ 31 ਮਈ, 1954, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਡਿਕਰੀ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ,

ਡੀ.ਐਨ. ਅਗਰਵਾਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ

ਪੀ ਸੀ ਪੰਡਿਤ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.

ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.-ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ, ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਵੰਸ਼-ਸਾਰਣੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ: -

ਦੇਵੀ ਦਿੱਤਾ

ਸਰਧੂ ਮੋਤੀ ਨਿਹਾਲਾ

ਪੇਹਲੇ

ਪ੍ਰਭੂ ਕਿਰਪੈਦੁਨੀ ॥

ਸਿਧੂਈ ।   ।ਰਹਾਉ

ਮਿਲਖੀ ਰਾਮ

ਪੇਹਲੇ ਮਨਸਾ ਰਾਮ ਬਚਾਓ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਦੁਰਗਾ

ਸਰਧੂ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਪੇਹਲੇ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸੀ। 18 ਮਾਰਚ, 1947 ਨੂੰ, ਪੇਹਲੂ, ਸਰਧੂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਮਨਸਾ ਰਾਮ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈ ਕੇ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਡ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣਾ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਗੋਦ ਸੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਸਮਾਂ ਜਦੋਂ ਗੋਦ ਲਿਆ ਪੁੱਤਰ ਚਾਰ ਸਾਲ ਦਾ ਸੀ। ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਇਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਸਿੱਧੂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਮੋਤੀ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1948 ਨੂੰ ਸਮਝੌਤਾ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਡੀ. 2) ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੇਹਲੂ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. ਸਿੱਧੂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ 6 ਕਨਾਲਾਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। 19 ਫਰਵਰੀ, 1951 ਨੂੰ ਪੇਹਲੂ ਨੇ ਝਗੜੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਮਿਲਖੀ ਰਾਮ ਪੁੱਤਰ ਸਿੱਧੂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਪੇਹਲੂ ਦੀ ਮੌਤ 17 ਜੂਨ, 1951 ਨੂੰ ਹੋਈ

ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਇੰਤਕਾਲ 6 ਕਨਾਲਾਂ ਦਾ ਸਿੱਧੂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਮਝੌਤਾ ਡੀ. 2 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਮਨਸ਼ਾ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

7 ਜੂਨ, 1952 ਨੂੰ, ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮਿਲਖੀ ਰਾਮ ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੋਹਲੂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪੋਹਲੂ ਕੋਈ ਵਸੀਅਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਮਨਸ਼ਾ ਰਾਮ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵਸੀਅਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਵਸੀਅਤ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਪੁਸ਼ਤੈਨੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਕਲ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਨਾ ਹੀ ਮਸਲਿਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਕੋਈ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਾਫੀ ਭੰਬਲਭੂਸਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ: -

- (i) ਕੀ ਪੋਹਲੂ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਵਸੀਅਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਕੀਤੀ ਸੀ?
- (ii) ਕੀ ਪੋਹਲੂ ਨੇ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਵਜੋਂ ਗੋਦ ਲਿਆ ਸੀ?
- (iii) ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਪੋਹਲੂ ਉਹ ਵਸੀਅਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? (iv) ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ 'ਤੇ ਪਿਛਲੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ? (v) ਕੀ ਪ੍ਰਭੂ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਾਰਟੀ ਹੈ?
- (vi) ਰਾਹਤ।

ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਸੀਅਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਵਸੀਅਤ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਅਯੋਗ ਸੀ।

31 ਮਈ ਨੂੰ, 1954, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੋਹਲੂ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਗਈ ਵਸੀਅਤ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਵਸੀਅਤ ਸੀ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਮਨਸ਼ਾ ਰਾਮ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਗੋਦ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੁਗਦੇ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਮਿਤੀ 13 ਅਕਤੂਬਰ, 1954 ਨੂੰ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਡੀ.ਐਨ. ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਉਠਾਈਆਂ ਹਨ: -

(i) ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣਾ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਮਾਂ ਦੀ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਲੜਕੇ ਦੇ ਦੇਣ ਕਾਰਨ ਅਯੋਗ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਪਿਤਾ ਦੀ। ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਗਲਤ ਹੈ।

(ii) ਇਹ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਤੱਥ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿਆਂਇਕ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

(iii) ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਹੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ। ਦ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਸੀ ਕਿ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਵਸੀਅਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੁੱਦਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।

ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ. ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਦੋ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਜੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਘੋਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸਿੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੋਹਲੂ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਮਨਸਾ ਰਾਮ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਖੇਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਖੇਜ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਮਾਂ ਦੀ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਗੋਦ ਲੈਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਖੇਜ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੇਜ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਦੂਜੀ ਖੇਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਗਲਤ ਸਨ। ਸਭ ਕੁਝ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਲੈਣਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਲੜਕੇ ਨੂੰ ਪਿਤਾ ਦੀ ਬਜਾਏ ਗੋਦ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਮਾਂ ਦੀ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਗੋਦ ਲੈਣ ਨੂੰ ਗੈਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਅਵੈਧ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਕਿ ਕੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੋਦ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਹੇਠਾਂ ਦੋ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਖੇਜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਖੇਜ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਖੇਜ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ। ਅਪਣਾਉਣ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਗਲਤ ਨਜ਼ਰੀਆ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਨਿਆਂਇਕ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਮੁੱਚੀ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਸਹੀ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਘੋਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮੇਤੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਮ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਡੀਡ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਜੱਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1948 ਨੂੰ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸਿੱਧੂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਬਿਆਨ। ਮੁਦਈ, ਫੇਲੂ ਪੁੱਤਰ ਸਰਧੂ, ਮਨਸਾ ਰਾਮ ਪੁੱਤਰ ਦੁਨੀ। ਅਤੇ ਦੁਨੀ; ਪੁੱਤਰ

ਨਿਹਾਲਾ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ 1 ਤੋਂ 3 ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ 6 ਕਨਾਲ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਭਾਵ, ਮੁਦਈ ਪੋਹਲੂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਬਾਕੀ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਛੇ ਕਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਮਿਲੇਗੀ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਸਹਿਣ ਕਰਨ। ਇਸ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ:-

ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚੋਂ ਛੇ ਕਨਾਲਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੋਹਲੂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਦਈ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਬਾਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਬੰਧੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਉਠਾਉਣ। ਆਰਡਰ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਕਾਰਡ ਰੂਮ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣਾ ਇੱਕ ਕਾਗਜ਼ੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸੀ। ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁੱਦਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਟੁਕੜੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੰਨਿਆ, ਨਾ ਕਿ ਗੋਦ ਲਏ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ। ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣੀ ਕਿ ਪੋਹਲੂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਮੁਦਈ ਨੂੰ 6 ਕਨਾਲਾਂ ਅਤੇ ਬਾਕੀ 14 ਕਨਾਲਾਂ ਅਤੇ 1 ਮਰਲੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਵੰਡ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਾਕੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਤੱਥ ਜਾਂ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਿਛਲਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਿੰਨਾ ਨਿਆਂਦਾਇਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ [ਦੇਖੋ ਸੰਕਰ ਸੀਤਾਰਾਮ ਸੋਨਟੋਕੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸੀਤਾਰਾਮ ਬਨਾਮ_ ਸੋਟੋਕੇ ਅਤੇ ਹੋਰ (1) ਅਤੇ ਰਾਜਾ ਸ੍ਰੀ ਸੈਲੋਂਦਰ ਨਰਾਇਣ ਭਾਣਜਾ ਦੇਵ ਬਨਾਮ ਉੜੀਸਾ ਦਾ ਰਾਜ (2),] ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 11 ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇੱਕ ਸਹਿਮਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਕੇਵਲ ਨਿਆਂਇਕਤਾ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸਵਾਲ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਨਜ਼ਿਠਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਭਾਵ, ਜਦੋਂ ਸਹਿਮਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ, ਜਗਦੀਸ਼ ਮਿਸਰ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਸਿੰਘ (3), ਮਹਾਲਿੰਗਾ ਸੁੰਦਰਾ ਥੇਵਨ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਥੇਵਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (4), (ਚੇਨਨੂਰੀ) ਅਪਲਾਨਾਰਸੀਆ ਚੇਟੀ ਗਰੂ ਬਨਾਮ ਮੱਕਾ ਚਿਤਾਵਡੂ (5), ਅਤੇ ਧੁਰਵਾਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐੱਮ. ਵੈਂਕਟਚਲਪਤੀ ਅਈਅਰ, ਲਕਸ਼ਮਣ ਅਈਅਰ, ਸੰਨਜ਼ ਬਨਾਮ ਸਿਟੀ ਸਿਨੇਮਾ ਕੰ., ਲਿ.; ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਜੇ.ਸੀ. ਰਾਜਗੋਪਾਲ ਅਈਅਰ (6):

ਤੀਜੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਤਾਕਤ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਜੱਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪੇਹਲੂ ਵੈਧ ਵਸੀਅਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਿਆ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ। ਇਹ ਨਕਲ ਲਈ ਬੁਲਾ ਕੇ ਜਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਚਿਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਚਿਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਫਰੇਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੈ। ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਜੇ ਮੈਂ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਲੱਭਦਾ ਹਾਂ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਬੂਤ ਕੁਦਰਤ (1) 1955 S.C.R. 99

(2) 1956 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 72

(3) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1920 ਪੈਟ. 212

(4) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1916 ਮੈਡ, 411

(5) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1934 ਮੈਡ, 454

(6) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1938 ਮੈਡ, 225

ਸੰਪਤੀ ਦੇ. ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਆਧਾਰ ਨੰ: 2 ਅਤੇ 5 ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤੀ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਨੰਬਰ 3 ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸ੍ਰੀ ਪੰਡਿਤ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਫਰੇਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ, ਸਹੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਨਾਕਾਮ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਸਾਰੀ ਸਮੱਸਿਆ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਾਂਗਾ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਿਪੋਰਟ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਾਂਗਾ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:

- (1) ਕੀ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜੱਦੀ ਪੁਸ਼ਤੈਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ?
- (2) ਜੇਕਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਜੱਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਇਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੈਧ ਵਸੀਅਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ?

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸੌਂਪੇਗੀ।

ਦਫ਼ਤਰ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ 24 ਅਗਸਤ, 1959 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਗਵਾਹੀ ਲਈ ਇੱਕ ਮਿਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਖਰਚੇ ਘਟਨਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਗੇ.

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕਾਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Translated by Balwinder Singh.

Translator